

IMMOBILIARI

'Nadal' de Josep Costa Picarol

L'exposició de la galeria Francesc Mestre fa un recorregut per un segle llarg de revistes il·lustrades. Aquí al costat, *Nadal*, de Josep Costa Picarol, una tinta sobre paper que està valorada en 400 euros.

1 'LA FEMME'.
De Ferran Bosch.
Tinta i aquarella
sobre paper.
Preu: 1.500
euros.

2 'BLASCO'.
D'Esteve Llopart.
Tinta sobre paper.
Preu: 300 euros.

3 'IN FRAGANTI'.
De Chumy Chúmez.
Tinta sobre paper.
Preu: 400 euros.

4 'EL DILUVIO'.
De Ricard Opisso.
Almanac 1929 -
1930.
Preu: 4.500
euros.

1904), *Or i Grana* (1906-1907) o *Metralla* (1907-1909).

En Patufet va néixer a Barcelona el 1904. Els quatre primers il·lustradors van ser Apa, Opisso, Llaverias i Junceda. Entre el 1909 i el 1938 la va dirigir l'escriptor Josep Maria Folch i Torres. El 6 de desembre del 1968, en ple franquisme, *En Patufet* es va tornar a editar, ara amb el nom de *Patufet*, però només va durar fins al 1973.

PUBLICACIONS EROTICOSICALÍPTIQUES

Amb el terme *sicalíptic* es definia aquella mena de publicació de temàtica preferentment eròtica. La paraula és un curiós cultisme *fin de siècle* que etimològicament prové de dues arrels: *psykon*, que vol dir figa en l'accepció sexual de vulva i *aleiptikós*, que vindria a ser una mena d'excitació o estimulació.

El setmanari *Papitu* va sortir per primera vegada el 25 de novembre del 1908. El *Papitu* també tenia un caràcter irreverent, sobretot contra els personatges eclesiàstics. Era el *Papitu* dels primers temps, el de Feliu Elias.

LA CODORNIZ

La Codorniz va ser una revista d'humor gràfic i literari publicada a Espanya del 1941 al 1978. S'autoproclamava "La revista más audaz para el lector más inteligente". La va fundar Miguel Mihura, però el seu successor a la direcció va ser Álvaro de Laiglesia, que li donaria un toc personal que caracteritzaria la revista. Van col·laborar-hi Mingote, Pablo, Chumy Chúmez, Máximo, Gila, Serafín, Oscar Pin, Perich, Ops, Forges i Julio Cebrián. Va rebre moltes multes, fins i tot la van suspendre entre el 1973 i el 1975. També es va beneficiar d'un bon feix de llegendes urbanes referides a portades i articles que mai no va publicar i, no obstant això, són famosíssimes, com una que deia: "Reina un fresco general procedente de Galicia", que al·ludia a Franco.

Hermano Lobo es va fundar l'11 de maig del 1972, amb Chumy Chúmez com a principal impulsor. Forges, Perich i Summers hi col·laboraven com a dibuixants, i Umbral, Vázquez Montalbán i Vicent com a col·laboradors literaris. Forges va crear un paradigma lèxic per als joves espanyols de la dècada dels setanta. Es va publicar fins al 6 de juny del 1976, quan va desaparèixer després de molts problemes amb la censura.

El Papis és el nom d'una revista d'humor corrosiu editada a Barcelona durant la transició espanyola, que va aparèixer setmanalment entre el 1972 i el 1987. Duia com a subtítol "Revista satírica y neurasténica". Sota la direcció de Xabier de Echarri, *El Papis* va tenir la col·laboració de periodistes com Antonio Franco, Joan de Sagarra, Manuel Vázquez Montalbán i Maruja Torres, i de dibuixants com Óscar Nebra i Ivà.

ARTS DECORATIVES

La sàtira política i social als segles XIX i XX

La galeria Mestre ha organitzat una exposició de revistes satíriques des de 'La Campana de Gràcia' fins a 'El Jueves' passant per 'La Codorniz'

Carlos García-Osuna

Amb el títol de *La sàtira política i social als segles XIX i XX*, la galeria Mestre de Barcelona (tel. 93 451 04 66) ha organitzat una exposició que reuneix treballs dels artistes i il·lustradors més significatius que van convertir les pàgines de les revistes d'humor en autèntics referents de la crítica de la societat del seu temps, i que es poden agrupar en tres apartats cronològics: fins al 1939 (*La Campana de Gràcia*, *L'Esquella de la Torratxa*, *¡Cu-Cut!*, *El Diluvio*, etcètera); del 1940 al 1975 (*La Codorniz*, *Hermano Lobo*, *El Papis*...) i d'aquesta data fins avui.

La Campana de Gràcia era un setmanari satíric, republicà i federal fundat l'any 1870. Al principi era bilingüe, per bé que només van sortir en castellà alguns escrits dels primers anys. Després només s'escriu en

català. Es va publicar durant més de 64 anys, amb un total de 3.403 números.

L'any 1872 se'n va suspendre l'edició per problemes amb la monarquia. Així, del 6 al 26 de maig del 1872 i de l'1 de novembre al 6 de desembre del 1874 es va substituir per *L'Esquella de la Torratxa*, que també va ser suspesa, i en-

cara es va crear una tercera revista, *La Tomasa*, que va sortir del 30 de maig al 16 de juny del 1872.

¡Cu-Cut! era un setmanari satíric barceloní que es va editar entre el 2 de gener del 1902 i el 25 d'abril del 1912. Alineat políticament amb la Lliga Regionalista de Francesc Cambó, un dels personatges més representatius era

un camperol amb barretina, creació de Cornet i Palau, director artístic de la revista.

La premsa de principis del segle XX era un instrument per fer política, i l'humor i les sàtires del *¡Cu-Cut!* van animar a crear més revistes, com ara *La Tralla* (1903-1907), *La Barretina* (1903), *La Tralla del Carreter* (1903-

